

ARTYKUŁ POGLĄDOWY/REVIEW PAPER

Wpłynęło/Submitted: 28.10.2010 • Zaakceptowano/Accepted: 02.11.2010

© Akademia Medycyny

Wystawa „Anestezjologia, intensywne terapia i resuscytacja”***Exhibition „Anaesthesiology, intensive care and resuscitation”*****Anna Poniedziałek**

Muzeum Uniwersytetu Medycznego im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu

Od stycznia 2010 w Muzeum Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu można oglądać wystawę „Anestezjologia, intensywne terapia i resuscytacja” (fot. 1).

Mieszczące się w budynku *Collegium Stomatologicum* muzeum gromadzi i prezentuje przedmioty związane z działalnością Wydziału Lekarskiego przedwojennego Uniwersytetu Poznańskiego, Akademii Medycznej, a obecnie Uniwersytetu Medycznego, pamiątki po postaciach zasłużonych dla uczelni, a także przedmioty związane z rozwojem poznańskiej i polskiej medycyny, farmacji i stomatologii. Zbiory to stary sprzęt, narzędzia i dokumenty przekazane przez katedry i zakłady uczelni oraz podarowane przez życzliwe idei muzeum osoby prywatne.

Fotografia 1. Wejście do pomieszczeń muzeum

Na stałą ekspozycję składają się najstarsze i najciekawsze z posiadanych eksponatów, na przykład pamiątki po patronie uczelni, sprzęt związany z różnymi działami sztuki medycznej: chirurgią, gine-

kologią, laryngologią, interną, stomatologią, a także obrazy i medale.

Zorganizowanie w muzeum wystawy z dziedziny anestezjologii było możliwe dzięki inicjatywie prof. dr. hab. Leona Drobnika oraz prof. dr. hab. Witolda Jurczyka.

Wszystkie eksponaty na niej prezentowane są bowiem własnością Polskiego Towarzystwa Anestezjologii i Intensywnej Terapii. Wcześniej można je było oglądać w Muzeum Towarzystwa w Ostrowie Wielkopolskim, otwartym w październiku 2003 roku dzięki staraniom prof. dr. hab. Witolda Jurczyka i dr. Wojciecha Stadnickiego ze Szpitala Miejskiego w Ostrowie.

W 2007 roku - z inicjatywy ówczesnego Prezesa Polskiego Towarzystwa Anestezjologii i Intensywnej Terapii, prof. dr. hab. Leona Drobnika - oraz prof. dr. hab. Witolda Jurczyka eksponaty z Ostrowa zostały oddane w depozyt Muzeum Uniwersytetu Medycznego. W ten sposób, zgodnie z pierwotnym zamysłem, przy nieocenionej pomocy dr. Mirosławy Niziurskiej-Ciesielskiej, która w placówce w Ostrowie pełniła rolę kustosa, udało się stworzyć ekspozycję anestezjologiczną w miejscu uczęszczanym przez cały rok, gdzie jest ona dostępna dla szerszego grona zwiedzających (fot. 2).

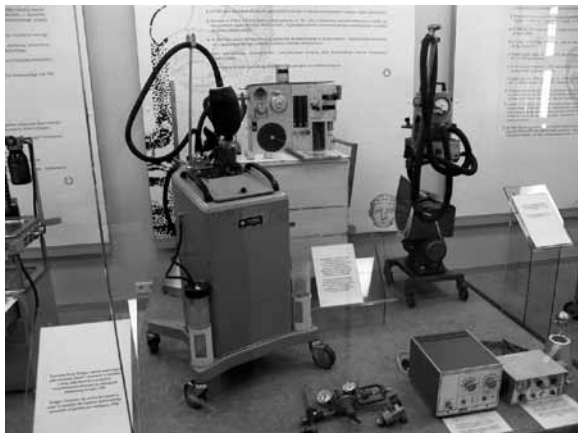
Na wystawie można obejrzeć między innymi aparat do znieczulania Drägera, model F z lat pięćdziesiątych XX wieku, aparat do znieczulania POLSEN firmy Farum wyprodukowany w 1971 roku i tussomat Drägera z roku 1950. Znalazło się na niej także kilka respiratorów: respirator Engström ER 300 z lat siedemdziesiątych XX wieku z Kliniki Anestezjologii i Intensywnej Terapii Pediatrycznej w Poznaniu,

respirator Assistor firmy Dräger z lat siedemdziesiątych – jeden z pierwszych respiratorów używanych w warunkach polskich, respirator HFR firmy IBID PAN – jeden z pierwszych polskich respiratorów do szybkiej wentylacji oraz respirator dziecięcy Loosco używany w poznańskiej Klinice Anestezjologii i Intensywnej Terapii Pediatrycznej w latach siedemdziesiątych i osiemdziesiątych (fot. 3).

Fotografia 2. Profesorowie: W. Jurczyk, L. Drobnik i R. Meissner oraz doktor M. Niziurska-Ciesielska z wizytą w muzeum

Bardzo cennym eksponatem jest płucoserce (fot. 4). To trzeci egzemplarz skonstruowany w Polsce, zbudowany przez inżyniera Franciszka Płużka z poznańskich Zakładów Cegielskiego pod kierunkiem profesora Jana Molla.

Fotografia 3. Tussomat Draegera, respirator ENGSTROM ER 300, respirator Assistor Draegera; na dole: respirator HFR oraz respirator dziecięcy typu Loosco

Fotografia 4. Płucoserce

Zobaczyć można również kopię przenośnego aparatu do krótkiego znieczulania rodzących kobiet zaprojektowanego przez Heliodora Święcickiego w 1889 roku, a produkowanego przez firmę Ash and Sons z Londynu, mającą swoje filie w różnych miastach Europy (fot. 5).

Prezentowany jest też aparat Emotril do analgezji przy użyciu trichloroetylenu z lat czterdziestych XX wieku, parownik Browna do eteru i chloroformu, aparat Ombredanne'a do eteru, inhalator oksfordzki E.M.O. skonstruowany w 1942 roku.

Ciekawostką stanowi aparat do znieczulania uszu novocainą z adrenaliną, którego używano w Klinice Otolaryngologii poznańskiej Akademii Lekarskiej (potem Medycznej) w latach pięćdziesiątych.

Fotografia 5. Replika aparatu do znieczulania rodzących kobiet wg projektu H. Święcickiego

Fotografia 6. Maski twarzowe

W gablotach wystawiono także drobny sprzęt - metalowe maski twarzowe różnych typów, rurki intubacyjne, inhalatory, laryngoskopy (fot. 6).

Z racji tego, że oprócz studentów uniwersytetu odwiedzających muzeum choćby w ramach zajęć z historii medycyny, jego częstymi gośćmi są pacjenci leczeni się w Centrum Stomatologii, wycieczki szkolne i indywidualni turyści, eksponatom towarzyszą postery przybliżające nieco dziedzinę, która jest tematem wystawy. Została na nich pokrótce przedstawiona historia anestezjologii, intensywnej terapii oraz reanimacji i resuscytacji, najważniejsze daty z rozwoju tych dziedzin w Polsce oraz dzieje Polskiego Towarzystwa Anestezjologii i Intensywnej Terapii (Fot. 7).

Fotografia 7. Postery przedstawiające historię anestezjologii

Ekspozycja jest czasowa – będzie prezentowana do Wielkanocy 2011 - ale w planach jest regularne jej powtarzanie. Byłoby wspaniale, gdyby pojawili się ofiarodawcy, którzy zechcieliby wzbogacić istniejące zbiory, dzięki czemu kolejna wystawa byłaby jeszcze ciekawsza.

Adres do korespondencji:

Anna Poniedziałek
Muzeum Uniwersytetu Medycznego
im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu
Collegium Stomatologicum
ul. Bukowska 70, 60-567 Poznań
Tel.: (+48 61) 854 71 21
E-mail: anponied@ump.edu.pl